

Drachtplant

Gemakkelijke planten in mijn omgeving (6)

Tekst en foto's Bert Lemmens

Het is augustus wanneer ik dit schrijf. We zitten in het zuiden midden in de schoolvakantieperiode met veel zonnig en vooral droog weer. Wanneer dit zo blijft zullen de mensen zich 2015 herinneren als een zonnig jaar. Een goede vakantie maakt immers het hele jaar goed. Hoe anders voor de bijen hier in het zuiden: alles is te droog. Verschillende imkers vroegen zich af waarom hun afleggers dood gingen en op de vraag of er voldoende voedsel in het volk was moesten ze het antwoord schuldig blijven. Ken het drachtgebied van je bijen! Het is armoe troef hier. De bermen die ecologisch beheerd worden zien geel van de teunisbloemen, streepzaad, boerenwormkruid, jacobskruiskruid en toortsen, met hier en daar het wit van de wilde peen en het paars van het knoopkruid. De verzameling wordt bevlogen door alles wat nectar nodig heeft. Begin september mogen ze weer gemaaid worden en dan is er nog veel meer armoede in het land van megastallen...

Polygonum

Fuchsia

Lamsoor

Polygonum (duizendknoopfamilie)

De duizendknoopfamilie is een zeer uitgebreide familie waaronder de zuringen vallen maar ook het boekweit. In mijn tuin heb ik verschillende soorten staan waaronder de adderwortel (*Polygonum bistorta*) die hier in het wild aan slootkanten voorkomt en in de voorzomer bloeit en de *Polygonum amplexicaule*, die van de late zomer tot ver in de herfst bloeit. Het is een plant die net als zijn wilde soortgenoot van vochtige grond houdt maar zich ook op drogere grond goed kan handhaven. Met name deze laatste

plant is een bijenplant bij uitstek vooral doordat hij laat bloeit en lang door gaat. Wat me opvalt is dat de bijen er meestal alleen in de ochtendperiode op vliegen. Het is een aanrader voor elke tuin mits je geen bezwaar hebt tegen een ietwat slordige plant.

Fuchsia of bellenplant (teunisbloemfamilie)

De fuchsia komt van nature in Zuid- en Midden-Amerika voor. Er zijn ontelbaar veel variëteiten, de meeste zijn alleen geschikt als potplant en moeten in de winter naar binnen. Er zijn er echter

ook een aantal (vooral variëteiten van de *Fuchsia magellanica*) die men gewoon buiten in de tuin kan houden. Bij strenge vorst een beetje afdekken en in het voorjaar geheel terugsnijden geeft je in het najaar prachtige bloemen. Ik heb er een paar in mijn tuin staan die al meer dan twintig jaar oud zijn en de laatste jaren, door de zachte winters, niet bevroren zijn en nu gesnoeid moeten worden als een haag. Bijna een stukje Ierland waar ze werkelijk als haag gebruikt worden. De fuchsia is een plant die in het land van herkomst bestoven wordt door kolibries. Toch

zie ik er de laatste jaren veel bijen op vliegen. Mogelijk komt dit doordat de drachtgebieden steeds armer worden aan flora. De fuchsia hoort ook tot de groep van planten die je in deze periode gemakkelijk kunt stekken door een half verhout stukje stengel met enkele ogen in een potje grond te steken en met een plastic zakje er overheen op een licht plaats te zetten.

Lamsoor (*Limonium vulgare*, strandkruidfamilie)

Lamsoor is een typische plant van de kustgebieden. Men noemt zulke planten zoutminnend. Ik krijg er meer toe het een zouttolerante plant te noemen omdat deze plant het ook gemakkelijk doet op onze Brabantse zandgronden. Met de naam moet je wel op passen want we kennen in Nederland nog een plant die lamsoor of lamsoren genoemd wordt, en wel de zeeaster of zulte (*Aster tripolium*). Deze wordt gegeten als

Wilde Marjolein

groente. Wanneer er over lamsoren-honing gesproken wordt bedoelt men honing van de *Limonium*. De lamsoor (*Limonium*) is een sterke vaste plant die jaren mee gaat. Voor mij is de lamsoor een waardevolle plant omdat hij in de nazomer bloeit, er veel insecten op vliegen, en gemakkelijk in het onderhoud is. Telkens wanneer ik in de herfst in Zeeland kom probeer ik wat zaad te verzamelen en het lukt vrij goed om d.m.v. zaad de plant te vermeerderen. Ook zaait hij zichzelf uit als je de grond maar met rust laat.

Wilde marjolein of oregano (*Origanum vulgare*, lipbloemfamilie)

Ik ben een fan van lamsoor maar nog meer van oregano. Dit keukenkruid dat zich vooral thuis voelt in Zuid-Limburg (kalkachtige grond), gedijt vrijwel overal waar het maar een beetje zonlicht krijgt. Een beetje kalk of oude steenpuin helpt de plant steviger te worden. Wat maakt de plant voor mij nu zo bijzonder? De late bloei, het herstellend vermogen wanneer je de plant terugsnooit, het gemak waarmee de plant zich uitzaait en vooral de interesse die bijen voor deze plant tonen. Kortom, een plant om te proberen in je tuin. Maar ook hiervoor geldt weer dat je wel tegen een beetje rommelig uiterlijk moet kunnen.

Ijzerhard, Verbena (*Verbena spec.*, ijzerhardfamilie)

In mijn groentetuin heb ik twee soorten ijzerhard, de *Verbena officinalis*, een

Ijzerhard

zeldzame wilde plant in Nederland waarvan ik niet weet hoe die hier terecht is gekomen en de *Verbena hastata* waarvan ik ooit zaad gekregen heb. Hoewel ik elk voorjaar mijn groentetuin omploeg komen ze, al of niet in de groenterij, trouw terug. De *Verbena hastata* wil bij strenge vorst wel eens bevroren maar de plant geeft zoveel zaden dat er altijd wel weer ergens nieuwe planten uitkomen. In het verleden heb ik ook nog geprobeerd de *Verbena bonariensis* in mijn tuin te krijgen maar dat is me niet gelukt. Hoewel ze tot dezelfde familie behoren

verlangen ze een compleet andere grondsoort. Voor sommige mensen is de *Verbena bonariensis* een plaag omdat hij zich overal uitzaait terwijl ik hem moet vertroetelen terwijl de *Verbena hastata* zich bij mij zeer goed kan handhaven. Een plant moet 'den aard' hebben, dat blijkt wel weer. Maar ook deze plant is het proberen waard, al was het alleen al voor de bijen.

Dahlia (*Dahlia spec.*, composietenfamilie)

Elke regel kent zijn uitzondering. Zo ook mijn regel dat ik alleen gemakkelijke planten in mijn tuin wil. De dahlia vind ik eigenlijk een nare plant. Je moet hem in de herfst uit de grond halen en binnen koel en droog wegleggen. Doe je dat niet dan rot, verschimmelt of droogt hij geheel uit. Met onze huidige winters kun je hem ook in de grond laten zitten maar dan denken de woelmuizen dat het hun provisie-

Dahlia

kast is en dat schiet ook niet op. Toch houd ik een plaatsje vrij in mijn groentetuin voor deze van oorsprong uit Mexico komende overblijvende plant. Van de meer dan twintigduizend variëteiten heb ik alleen belangstelling voor de enkelbloemige soorten. Dus dahlia's met een hart waarop de bijen nog stuifmeel kunnen halen. Wanneer je er voor zorgt dat de uitgebloeide bloemen tijdig verwijderd worden hebben de bijen tot ver in de herfst vers stuifmeel ter beschikking en daarom krijgt die rotplant toch een plaatsje in mijn groentetuin.